

tücsök cirpel, vörösbegy énekét
trillázza sárga szérűskert alól,
s búcsúzkodó fecskéktől zúg a lég...

Agria, 2014/4.

Szászpataki Róbert

HOZZÁK A SZÉP SZULÉT

Még a Joke is ott volt, amikor a Szép Szule annyi év után végre hazalátogatott. Ezt a Joke mondta így, hogy hazalátogatott, mert azt olyan szépen lehet mondani, és a Joke az olyan volt, hogy szeretett szépeket mondani. Pedig a Joke nem is volt családtag, csak nagy tisztelője volt a Szép Szulénak. Úgy is lehet mondani, hogy a Jokénak példaképe volt a Szép Szule. Persze sok cigánygyereknek volt példaképe a Szép Szule, már akkoriban is, amikor még a kórháznál dolgozott. Úgy is tudták mind a cigánygyerekek, hogy a Szule már azóta doktor, olyan régóta dolgozik ott a kórháznál.

Mondjuk, igazság szerint senki se hívta a Jokét, mégis elment, hogy megnézze a Szép Szulét, ahogyan hazalátogat. Igaz, nem is kapott a rántott húsból, pedig volt belőle bőven. A rántott hús csak a rokonságnak járt. Mert a Szép Szule anyja nem akart szegyenben maradni, ha már hazalátogatott a gyereke. Pedig szépen fölöltözött a Joke, volt neki márványos farmernadrágja, meg hozzá lila ingje. Apró csillagokkal a gallérján. Arra nagyon büszke volt, csak nagyobb ünnepeken vette föl. Mondta is neki az Erdős Mariska néni, hogy talán valami ünnepségre megy a Joke, úgy kicsinosította magát. Pedig még rántott hús se jutott neki, mert az úri cigány sokat morgott, hogy mibe fog ez neki kerülni, hogy hazalátogat a Szép Szule. A többi gyerekével meg mi lesz, akik el se mentek, hanem maradtak itt a nyakán. Azoknak is csak enni kell. Jobb lenne, ha nem is látogatna haza a Szép Szule. De hiába morgott, mert a felesége, a Margit, aki időnként meg is szokta verni az úri cigányt, ha nem úgy viselkedett, helyre tette rendesen, hogy akkor ezt már nem is ő baszta a világra, ha egy kicsit áldozni kell rá. Mondjuk, azért meg is lehet érteni az úri cigányt, mert hét gyereke volt neki így is, hát éppen elég ennyi éhes száját etetni, jó, hogy nem eteti rántott hússal még a Jokét is.

A Szép Szule az úri cigány harmadik gyereke volt különben. Nem is volt azzal soha semmi baj még az iskolában se. Szépen kijárta a nyolcat, ahogyan kell, aztán ment a kórházhoz dolgozni. Előbb csak a betegeket tologatta a tolókosiban vizsgálatokra, aztán a műtétekre is előkészítette az embereket. Leborotválta róluk a szőrt, ha olyan helyen akarták a doktorok fölvágni a szegény betegeket. Nem volt finnyás

a Szép Szule, mindent megcsinált, amit kellett. Elégedettek is voltak vele a doktorok. Később már a hullaházban is dolgozhatott, ahol szinte a maga ura volt, mert megbíztak benne nagyon. Szépen megmosta a halottakat, fölöltöztette őket, ahogy illik. A végén már volt, hogy a boncolás után össze is varrta a halottak bőrét, mert rábízták a doktorok azt is, ha siettek valahova, vagy lejárt a munkaidejük amúgy is. Mert igazán jó munkaerőt ismertek meg a Szép Szulében.

Mondjuk, nem lehetett valami vidám, hogy a halottakat kellett rendezgetni meg minden. De a Szép Szule nem félt tőlük. Mert nem bán-tanak azok már senkit, azt szokta mondani. Meg hát örömet is lelte benne, hogy kicsinosította az arcukat, a nőket még szépen ki is sminkelte, mert nem mindegy azért, ha halottak is. Mosolyogtak is mindig a Szép Szule halottai. Nagy néha még egy kis plusz pénz is csurrant-csöppent, ha a hozzátartozók kértek valami szokatlant a Szép Szulétól. Hogy mondjuk, tegye a nyakukba a kedvenc láncukat, vagy úgy fésülje a hajukat, ahogyan életükben is szokták hordani. Ilyenkor fényképet is kapott róluk a Szép Szule, hogy pont olyanok legyenek, mint amikor még nem voltak halottak. Mert azért a rokonok nehezen barátkoztak meg a halállal.

Elégedett volt mindenki a Szép Szule munkájával, soha semmi panasz nem volt rá. Meg egyre műveltebb is lett a Szép Szule ott a kórházban, lassan kitanulta a doktorságot. Sok mindent tudott, ami a gyógyításhoz kell, mert azért már több mindent látott itt is, ott is, nem csak a hullákat. Meg különben sem olyan nagy ördögösség az a gyógyítás, amilyenek látszik, szokta mondogatni, ha kérdezték, hogy milyenek is azok a nagy tudású doktorok.

Aztán egyszer csak kezdtek járogatni hozzá a cigányok. Előbb főleg csak az utcából, a rokonok meg a szomszédok, ha valami bajuk lett nekik. De aztán egyre többen jártak hozzá, hogy adjon nekik valami tanácsot. Ha itt fáj nekik, vagy ott. Mert az igazság szerint a Doktorúrtól féltek is, meg nem is nagyon bíztak benne. Mert olyan csúnyán bánt az emberekkel, de főleg a cigányokkal bánt olyan csúnyán. Mindig kiabált velük, hogy csak azért járnak a rendelőbe a cigányok, mert nem akarnak dolgozni, meg táppénzt akarnak csalni. Hogy azért jönnek hozzá. Meg igazából közelükbe se ment a cigányoknak a Doktorúr, hogy alaposan kivizsgálja őket. Mit foglalkozott ő velük! Csak úgy messziről nézett rájuk, hogy van-e valami bajuk, mert a Doktorúr azt mondta, hogy ki nem állhatja a cigányszagot. Így mondta: cigányszag. Mintha a cigányok mindig bűdösek volnának, úgy beszélt a Doktorúr.

Pedig olyankor mindig kimosakodtak a cigányok, ha a doktorhoz mentek. Rendesen, ahogy illik. Mert hát azért mégse állatok ők, tudják, mi az illendőség, ha doktorhoz megy az ember. Minden családnak volt egy nagy lavórja, abban mosakodtak le ilyenkor tetőtől talpig. Mégis azt mondta a Doktorúr, hogy szaguk van nekik, hiába mosakodnak. A cigányszagot azt nem lehet lemosni. Azért ez mégse volt szép a Doktorúrtól, hogy így lenézi a cigányokat.

Így aztán inkább a Szép Szuléhoz jártak a cigányok, ha fáj nekik valami. Először csak az anyját kérdezték, az úri cigány feleségét, hogy megnézné-e őket a Szép Szule. Büszke is volt az úri cigány felesége, hogy fölnéznek a gyerekére a többi a cigányok. Mikor ment hozzájuk valaki, olyankor fölvette a fehér köpenyét is a Szép Szule. Előbb mindig egy kanállal lenyomta a nyelvüket, azt mondta, azért, hogy belelásson a torkukba. Utána megkopogtatta a hátukat, a mellüket, megnyomogatta a hasukat is. Mert rendesen kitanulta a doktorságot a kórházban a Szép Szule. Türelmesek is voltak a cigányok, pedig igazából azt várták, hogy meghallgassa a szívüket. Mert tudták, hogy van neki egy olyan hallgatója, mint a doktoroknak a kórházban. Ebből is látszott, hogy már majdnem doktor volt a Szép Szule is. Azért kapta a hallgatót, hogy még utoljára meghallgassa a halottak szívét, hogy nem ver-e véletlenül. Mert ki tudja, bármi előfordulhat. És nehogy élve temeszenek el valakit. Mert van olyan, hogy az embernek csak alig ver a szíve, és azt hiszik, hogy már halott, pedig csak alszik, nem halt meg. Mert akkor az nagyon rossz, ha valaki mondjuk a koporsóban tér magához, amikor dobálják rá a földet. Mondjuk, ha arra ébred, hogy kopog a koporsó teteje, akkor még jó, mert ki tudják venni. Mert volt olyan, hogy addig kaparta a koporsó fedelét, aki fölébredt benne, amíg leszakadtak a körmei neki, hogy úgy próbált kiszabadulni. De olyan is volt, azt beszéltek, aki lerágta a húst a kezéről, mire kiásták, annyira szenvedett.

Szóval, biztos ezért volt a Szép Szulénak ilyen hallgatója, hogy meghallgassa, dobog-e még a halott szíve. Mondjuk, amelyiket felvágták, annak biztos nem dobogott, de azt nem is kellett meghallgatnia a Szép Szulénak. De volt ott olyan is, akit nem vágtak föl, annak hallgatta meg a Szép Szule a szívét, hogy ver-e neki. Mert a Szép Szule kitanulta, hogy mi a különbség az élő és a halott között. Hogy amikor egyáltalán nem dobog a szív, az milyen. Még a doktorok is a Szép Szuléra bízták, hogy még egyszer utoljára hallgasson bele a szívbe. Minden apró neszt meghallott, olyan jó füle volt a Szép Szulénak. Azt beszéltek a cigányok, de csak egymás között, hogy Szép Szule ismeri a halált.

Egyszer azt mondta, hogy nem kell félni tőle, mert csak csönd van olyankor ott belül az emberben. Csak ennyi a halál. Semmi fölösleges nesz meg szörcsögés.

És ezzel a hallgatóval bele tudott hallgatni a cigányoknak a szívébe, hogy hogyan ver, meg minden. Nem is maradt titokban a Szép Szule előtt semmi. Ezért aztán voltak olyan cigányok is, akik inkább nem is mentek el a Szép Szuléhoz, mert nem akarták, hogy megtudja, mi van a szívében. Mert például mi van, ha titka van valakinek. Akkor majd mindenki tudni fogja a faluban, hogy mi a titka neki? Mert elég, ha csak az anyjának mondja el, annak a nagypicsájú Margitnak, hogy mit hallott a Szép Szule, és akkor már az egész falu tudja. Úgyhogy inkább az ő szívébe csak ne hallgasson bele az úri cigány gyereke, mert mégis ki a fasznak képzeli magát azért.

Pedig a Szép Szule tényleg kedves volt a cigányokhoz, amikor meghallgatta a szívüket. Főleg azt szokta mondani nekik, hogy olyan szépen ver a szívük, mintha csak kottázva volna, ahogy dobog. Ezt mondta, mintha le volna kottázva. Ezt szerették hallani a cigányok nagyon, mert akkor nem lehet nagy baj, ha olyan szépen ver az embernek a szíve, mintha muzsikálna. A Szép Szule azt mondta, hogy a Prányás lányának, az Aranynak ver legszebben a szíve az összes cigányok között, hiába kurva az Arany. Mégis szép szíve volt az Aranynak, olyan szépen szólt. Mondjuk, lehetett benne valami igazság, mert az Arany olyan volt, hogy csak úgy magától megsajnálta valakit, akin látta, hogy annyira káros, hogy már rágja a kezét, de pénze az sincsen neki. Na, akkor azon az Arany segített, ahogy tudott, csak úgy ingyen, nem kért érte egy fillért se, semmit. Szóval, mindenkinek tudott valami szépet mondani a Szép Szule, ha meghallgatta szívét. Szerették is a cigányok a Szép Szulét, az anyja meg olyan büszke volt rá, hogy csak úgy hízott a mája.

Csak egyszer volt, hogy a Szép Szule nem tudott mit mondani, de tényleg semmit. Csak sírt utána sokáig, annyira elszomorodott. Ez akkor volt, amikor az öreg Lolos jött el hozzá. Nem mintha fájt volna neki valamije, mert az már nem is számít, azt mondta, úgy megszokta, hogy észre se veszi. Az öreg egész nap ott ült a putrija előtt, reggeltől estig. Mert hát minnek is menne bárhová, azt szokta mondani. Még az esőben is ott ült, meg a tűző napon is. Csak a hideg télben ment be a putriba, hogy melegegjen, mert fájni azt nem szeretett az öreg. Mindig azt szokta mondani, hogy hosszú ideje figyel, és az egyik nyár olyan, mint a másik, és hogy unja már az egészet. Hogy nem akar még egy tavaszt meg őszet látni, mert látott már sokat, és higgyék el neki

a cigányok, mindig minden ugyanolyan. Semmi különbség. Pedig, mondjuk, ebben nincs igaz a öreg Lolosnak, mert van, hogy például sokat esik az eső az egyik nyáron, a másikon meg inkább olyan meleg van, hogy megzúpnak az ember tökei. De azt mondta az öreg, hogy látott ilyent is, meg olyant is, és higgyük el neki, minden mindig ugyanolyan, hogy szinte ebbe vásik bele az embernek a szíve. Ebbe az egyformaságba. Ezt igen szépen mondta az öreg Lolos, látszott, hogy sok ideje volt gondolkodni rajta, ott üldögélve a putrija előtt.

Azt mondta, hogy ő már csak a halálra kíváncsi, hogy csak azt akarja tudni, hogy az milyen. Mert azt még nem látta se ő, se más, aki meg látta, az meg nem tudja elmondani, hogy milyen. Mikor a Büggös Ferkó fölkötötte magát, akkor is várta, hogy majd visszajön a Ferkó, és elmondja neki, hogy milyen is az a halál. De nem jött vissza a Ferkó, hiába ígértette meg vele az öreg Lolos, amíg élt, hogy ha előbb találna meghalni, akkor majd visszajön. Vagy legalább üzen, hogy mi a helyzet a halállal.

Aztán végül rászánta magát az öreg Lolos, és elment a Szép Szuléhoz, hogy hallgassa meg, hogyan ver neki a szíve. Mert az öreg Loloshoz is eljutott a Szép Szule híre, hogy sok mindent tud a halálról. És hogy az öreg Lolos akarja tudni, hogy az ő mellében mit hall a hallgatójával a Szép Szule. Talán még azt is meg tudja mondani neki, hogy miért felejtkezett el róla az Isten. Merthogy jól itt hagyta a szarban az is, azt mondta. Nagy szó volt, hogy az öreg Lolos kimozdult a putrija elől, csodálkoztak is az utcában mind a cigányok. Évek óta nem látták elmenni sehová, mert az öreg azt szokta mondani, hogy nem mehet el, mert várja a halált, és mi van, ha nem találja itthon. Találgatták, hogy akkor most mégis mi dolga van a faluban az öreg Lolosnak. De az öreg nem foglalkozott a cigányokkal, hanem ment egyenesen a Szép Szuléhoz.

Na, akkor volt az, hogy a Szép Szule nagyon megijedt, mert hogy nem hallott semmit a hallgatójával, amikor az öreg Lolos mellére szorította. Pedig igen jó füle volt a Szép Szulénak, ezt még a doktorok is tanúsíthatják. Olyan volt, mintha nem is verne az öregnek a szíve. Mintha már csak csönd lenne az öreg Lolosban. De ezt így nem merete megmondani az öregnek, hanem csak annyit mondott neki, hogy nagyon lassan ver neki a szíve. Meg hogy már kihagy egy-egy ütemet, ami azt jelenti, hogy előbb-utóbb majd elhallgat. És akkor eljön érte is a halál, csak várjon türelemmel. Mert a halál pont olyan, hogy egyszer csak elhallgat az embernek a szíve. Nemsokára el fog az csöndesedni,

majd meglátja. Nem tudni, hogy az öreg elégedett volt-e a válasszal, vagy se, mert csak fölállt, és szó nélkül visszaballagott a putrija elé. Leült a kis padra, hogy otthon legyen, amikor esetleg megjön érte a halál.

Aztán egy napon nem találták sehol a cigányok a Szép Szulét. Hiába keresték. Az anyja, az úri cigány felesége azt mondta nekik, hogy a Szép Szule elment Olaszba szerencsét próbálni. És hogy már ne keressék, mert nem lesz itthon többet. Büszke is volt az úri cigány felesége, hogy elment szerencsét próbálni a Szép Szule, de azért látszott rajta, hogy szomorú is, hogy az emberek már nem járnak majd hozzájuk, hogy valaki meghallgassa a szívüket. Meg hát azért csak hoztak is valamit a cigányok, kacsát, tyúkot, tojást, kinek mire tellett, hogy meghallgassa a szívüket a Szép Szule. Az se mindegy azért egy ekkora családban.

De most csak annyit tudott mondani, hogy a Szép Szule elment szerencsét próbálni, pedig többen is úgy sejtették inkább, hogy a Szép Szule dolgozni ment Olaszba. Akkor sokan meg is haragudtak a Szép Szule anyjára, hogy mit játssza itt a picsáját, hogy szerencsét próbálni. Mert az úri cigányéknak soha semmi se elég jó, mindig is nagyra tartották magukat, csak azt szeretnék tudni, hogy mire verik a nyáluukat. Mert az is lehet, hogy kurválkodni ment a Szép Szule Olaszba, azt is el tudják most már képzelni az emberek. Még hogy szerencsét próbálni! Különbben meg baszódjon meg akkor a Szép Szule ott Olaszban, vagy akárhová ment, a hallgatójával meg a nagy tudományával együtt. Azelőtt is elváltak valahogyan a cigányok, meglesznek ezután is a Szép Szule nélkül. Mérgesek voltak a cigányok akkor a szép Szuléra, hogy cserbenhagyta őket. Meg az anyjára is, az úri cigány feleségére, hogy mégis minek képzeli magát.

Annyit biztosan lehetett tudni, hogy a Szép Szule az Aranyfogú Jancsival indult el szerencsét próbálni Olaszba, akit csak Babának hívott mindenki, mert annyira szép arca volt neki, mint egy igazi babának. Mondjuk, aranyfoga az nem volt neki, hiába hívták Aranyfogúnak, talán inkább olyan szépen csillogtak a fogai neki, azért mondták rá, hogy Aranyfogú. Mondjuk, síkálta is sokat a fogait, hogy szép legyen a mosolya. Hiába mondták neki a többi cigányok, hogy annyit síkálja a fogait a Baba, hogy elkopnak, aztán akkor baszhatja, ehét tejbedarát élete végéig. De ez a Babát nem zavarta, mert mindig is sokat adott magára. Mert tényleg egy igényes volt a Baba.

Akkoriban a cigányok szerettek Olaszba menni, mert úgy mondták, hogy ott nem látszik az emberen, hogy cigány vagy nem cigány.

Mert az olaszoknak is pont olyan barna a bőrük, mint a cigányoknak. És akkor nem lehet megkülönböztetni, hogy ki a cigány és ki az olasz. Az meg nem igaz, hogy a cigányoknak szaguk van, amit a lavórban se lehet lemosni, ezt csak a Doktorúr mondta mindenhol, hogy gyalázza a népeket. Mert például Olaszban sem lehet megkülönböztetni a cigányt meg a nem cigányt a szagukról, mert mindegyiknek barna a bőre.

A Joke azt mondta, hogy a cigányok is olaszok voltak, csak egyszer kivándoroltak. De ez már jó régen lehetett, azért nem tudnak olaszul a cigányok, azt mondja, mert elfelejtették, hogyan kell olaszul mondani, hogy adj nyenyet, és akkor inkább cigányul beszéltek az emberek. Azt hiszem, a Joke is olasz akart lenni, mert vett magának napszemüveget, meg csillogósra zselézte a haját. Mindig is furcsa egy gyerek volt ez Joke. Nem azt mondom, hogy rossz gyerek volt, inkább úgy mondom, hogy furcsa. Azt szokta mondani, hogy ő énekesnő akar lenni. Szeretett is énekelni, főleg a Zellerék pajtájában, ahol egy nagy faláda volt a színpad. A Zeller Pityu anyja is biztatta a Jokét, hogy szép hangja van, még tapsolt is neki, hogy csak énekeljen a Joke. A Pityu anyja az egy jószívű asszony volt, például akkor is, amikor volt az a buszbaleset, és meghalt sok gyerek, hát úgy megsiratta őket a Pityu anyja. Még azt is mondta, hogy a sofőrnek a húsát be kéne vagdosni egy jó éles késsel vékony szeletekbe, mint amikor a húst bepácolja az ember, és be kéne sózni, hogy fájjon neki, de jó sokáig, hogy szenvedjen ő is, amiért annyi gyerek meghalt miatta. Meg erős paprikával is be kéne sózni, azt is hozzátette, annyira sajnálta azokat a gyerekeket a Pityu-nak az anyja.

De aztán amikor mutálni kezdett a Jokének a hangja, akkor inkább táncos akart lenni. Mondjuk, táncolni is ügyesen táncolt, ez nem vitás. Egyszer el is ment a tánciskolába, hogy nézze meg a Szép Elemér, a tánctanár, hogy milyen ügyesen táncol a Joke. Akkor meg is mondta ott mindenki előtt kerek-perec, hogy ügyesen táncol a Joke, és hogy igazán van neki tehetsége, akkor is, ha cigány. De a tánciskolát nem tudta kifizetni a Jokének a családja, mert az azért sok volt, meg hát az az igazság, hogy a Jokének az apja inkább elitta az árát. Ráadásul kellett volna új ruha, meg lakkos cipő is. Mert azért mégse lehet csak úgy odamenni a tánciskolába akármiibe. A koszorúcskára meg megvenni azt a sok csokoládét a lányoknak, ráadásul dobozosat. Mert a parasztok lányainak nem jó ám akármilyen csokoládé. És akkor azt mondta neki az anyja, hogy akkor mit csinál a Joke, ha nem is akarnak majd vele táncolni lányok a koszorúcskán, mert cigány? Akkor mi lesz? Oda

a sok csokoládé meg a szép ruha, minden. Így nem lett a Jokének tánc-karrierje, pedig a tánctanár is megmondta, hogy volt benne fantázia, és azért a Szép Elemér nem volt egy akárki a szakmában. Na de ez már igen régen volt, azóta a Joke is megtalálta a számítását, így mondta. Nincs oka panaszra.

A Joke csak késő éjjel ment haza a Szép Szule hazalátogatásáról, és akkor elmesélte az egészet a cigányoknak az utcából, hogy hogyan volt, amikor hazalátogatott a Szép Szule. Azt mondta, sokan összegyűltek az úri cigány udvarában. Volt kalács, rétes meg rántott hús, de azt csak a rokonok kaptak, mert a Szép Szule apja nem lopja a pénzt, azt mondta. Sok szép színes krepp-papír volt a lugason, a kapun. Igen szépen földíszítették az úri cigány udvarát a Szép Szule tiszteletére. Még luftballon is volt, de az azért kevesebb. Olyan volt, mintha május elseje lett volna, akkor szokott ennyi krepp-papír lenni. Azért csak kitett magáért az úri cigány, hogy ne maradjon szegyenben, pedig sokat morgott, hogy mire ez a fölhajtás.

Már mindenki nagyon izgult, sokan meg türelmetlenek is lettek úgy dél körül, hogy hol a faszban van már azért a Szép Szule. Meg az az igazság, hogy délre elfogyott a bor, amit a vendégeknek szánt az úri cigány, pedig elég jól fölhígította vízzel, hogy mindenkinek jusson. Mert kitenni kitett ugyan magáért, mert a becsület ezt kívánja, de azért neki se ingyen adják az italt, meg ott van az a sok gyerek, azokat is etetni kell, hiába látogat haza a Szép Szule. Mert a Szép Szule csak egy gyerek, de ott van, kérem, a többi is. Így mondta, hogy kérem, mert nagyon szépen tudott beszélni az úri cigány, ha akart.

A Joke is izgatott volt, azt mondta, szinte kipirult az arca, mert alig várta már, hogy újra láthassa a Szép Szulét. És akkor egyszer csak elterjedt a híre, hogy jönnek, hogy már a szomszéd utcában vannak. Akkor a sok vendég kiszaladt az úri cigány udvarából az utcára, hogy illendően fogadják a Szép Szulét. Ott állt elől a Szép Szule anyja, a többi cigányok előtt, szépen felöltözve, csak úgy ragyogott a szeme a büszkeségtől, hogy megint mennyien eljöttek megnézni a Szép Szulét, hogy hogyan látogat haza. Meg hát ivott egy kicsit ő is a nagy örömré. Volt azért ereje, hiába vizezte föl az úri cigány a bort.

És akkor befordult a sarkon az a csodálatos autó, amelyet még a cigányok nem láttak sose. Olyan volt, hogy nem volt teteje, csak úgy szabadon volt a belseje neki, mondjuk, nem tudja a Joke, mit csinálnak, ha esik az eső, de mindegy is, mert akkor olyan csodálatosan sütött a nap a Szép Szule tiszteletére, ahogy még soha. Szinte nevetett a nap is, azt

mondta a Joke. Csillogott a meggypiros autó, amiben ott ült a Szép Szule, sötét napszemüvegben, nyakán egy hosszú sál, ami olyan szépen repkedett a szélben, hogy csak a filmekben látni ilyen. Úgy mosolygott a Szép Szule, hogy szinte belevakult az ember, azt mondta Joke. Amikor kiszállt az autóból, mindjárt az anyja nyakába borult zokogva, és sírtak mind a cigányok, és sírt velük a Joke is, mert olyan megható volt ez az egész hazalátogatás. Mindenki meg akarta tapogatni a Szép Szule hófehér ruháját, hogy úgy kellett ellökdösni onnan a cigányokat, mert a végén még kárt tettek volna benne.

Utána a Szép Szule bemutatta a kedvesét az anyjának. Kézen fogva vezette elé. Azt mondja a Joke, hogy ilyen szép férfit még soha életében nem látott. Tényleg egy igazi olasz volt, igazi latin szerető barna szemekkel, meg minden. Fehér öltöny volt rajta, mellényzsebében piros rózsával. Mintha csak egy skatulyából húzták volna ki, olyan volt. Volt neki kicsi bajuszkája, és úgy hívták, hogy Dzsúlió, ami annyit jelent, hogy Gyula. De úgy olaszul azért jobban hangzik, mint hogy csak egyszerűen azt mondanánk rá, hogy Gyula. Igen szép férfi volt, azt mondja a Joke, még akkor is, ha kicsit idősebbnek látszott, mint a Szép Szule, mert azért a fekete hajában itt-ott volt már egy-egy ősz hajsza.

A Dzsúlió adta oda az ajándékot a Szép Szule anyjának, egy csodálatos ruhát tiszta selyemből. Hát mit is mondjon a Joke, nincsenek rá szavak, olyan szép volt a ruha. Csak úgy potyogtak a könnyei az úri cigány feleségének, hogy őt akkor most milyen nagy boldogság is érte. A Szép Szule apja, az úri cigány oda se akart menni a Szép Szuléhoz. Szinte úgy lökdösték előre a többi cigányok. Csak kezét fogták a Dzsúlióval, és a Szép Szuléval sem ölelték meg egymást, mert azért nem voltak olyan jóban mégse, hiába nem látták annyi éve egymást. Pedig hozott neki is ajándékot a Szép Szule, az apjának, egy szép, új, széles karimájú kalapot. Eredeti olaszt, amilyen még a Rofsics Jósának se volt. Aztán majd ebben mehet a húsvéti misére, édesapám, ezt mondta neki a Szép Szule. De hiába mondta neki olyan kedvesen a Szép Szule, hogy édesapám, úgy megkeményítette a szívét az úri cigány, hogy még csak föl se tette a fejére az új kalapot, hogy mindenki láthassa, hiába kérlelte olyan kedvesen a Szép Szule. Jóformán meg sem nézte, csak szorongatta a kezében, és egy szó nem sok, annyit se szólt. Mert hiába, hogy a Szép Szulét annyira szerették mind a cigányok, meg fölnéztek rá, mert bele tudott hallgatni a szívükbe nekik, meg minden, az úri cigány azért egy kicsit valahogy mégis csak szegýellte a többi cigányok előtt a fiát.

Aztán nagy multság volt az úri cigány udvarában, táncoltak, énekeltek mind a cigányok. Nagy öröm érte a Jokét is, mert a Szép Szule azt mondta neki, hogy milyen szép az ingje, főleg szépek rajta azok a csillagok. Látszott, hogy emlékezett a Jokéra a Szép Szule, csodálkoztak is a cigányok, hogy nem felejtette el a Jokét ennyi év után, pedig akkor még gyerek volt a Joke, amikor utoljára látta a Szép Szule, és éppen énekesnőnek készült a Zeller Pityuék pajtájában.

Jelenkor, 2014/11.

DOHÁNYZÁS

A dohányzás súlyosan károsítja az Ön és a környezetében élők egészségét, és beszivárog kultúrájának különféle produktumaiba is, esetenként heves ellenkezést, dacreakciót kiváltva. Lerakódásai már több száz évvel korábbi rétegekben is kimutathatók, de minden körülmintő preventív fellépés ellenére kortárs írott és vizuális tartalmakban is megjelenik, hol járulékos metafizikai jelentésképződés, hol kóros szimbólumburjánzás és imázseltváltozások kíséretében. A Szépirodalmi Figyelő szerkesztősége ezért fokozott elővigyázatosságra inti olvasóit, és a dohányzást semmilyen formában nem javasolja számukra, az alábbi oldalak fellapozását viszont annál inkább – de természetesen csak az ilyenkor szükséges óvintézkedések fogantatosítását követően.

